

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN CHIȘINĂU**

Cu titlu de manuscris
C.Z.U.: 378.015(043.2)

FRUJINĂ Ioana-Georgiana

**CONSILIEREA EDUCAȚIONALĂ A STUDENȚILOR PENTRU PREVENIREA
AFECTIVITĂȚII NEGATIVE ÎN MEDIUL UNIVERSITAR**

Specialitatea 531.01 - Teoria generală a educației

**REZUMATUL
tezei de doctor în științe ale educației**

CHIȘINĂU, 2026

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale „Științe ale Educației”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat:

- 1. AFANAS Aliona**, doctor habilitat, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău – *președintele comisiei*
- 2. RUSU Elena**, doctor, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău – *conducător științific*
- 3. BOROZAN Maia**, doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău – *referent oficial*
- 4. POPESCU Alexandrina Mihaela**, doctor, conferențiar universitar, Universitatea din Craiova - *referent oficial*
- 5. BEȚIVU Aurelia**, doctor, conferențiar universitar, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți - *referent oficial*

Susținerea tezei va avea loc 30 iunie, 2026, ora 14:00, în ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctor din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, blocul de studii nr. 2, Sala Senatului, str. Ion Creangă 1, MD-2069.

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate pe pagina web a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (www.upsc.md) și pe pagina web a ANACEC (www.anacec.md).
Rezumatul a fost expedit la 29 mai, 2026

Președintele comisiei:

AFANAS Aliona,
doctor habilitat, conferențiar universitar

Conducător științific:

RUSU Elena,
doctor, conferențiar universitar

Autor:

FRUJINĂ Ioana-Georgiana

© Frujină Ioana-Georgiana, 2026

CUPRINS

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	8
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	26
BIBLIOGRAFIE	29
LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI.....	32
ADNOTARE (română, engleză)	34

LISTA ABREVIERILOR

- AN** – Afectivitate negativă
- CE** - Consiliere educațională
- CPP** – Consiliere psihopedagogică
- CCE** – Competența de consiliere educațională
- ECTS** – Sistemul European de Transfer și Acumulare a Creditelor (European Credit Transfer and Accumulation System)
- GE** - Grup experimental
- GC** – Grup de control
- DCEPANS** - Demersul de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative la studenți
- MCESPAN** - Modelul teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar
- MEC** – Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
- ONU** – Organizația Națiunilor Unite
- PCEPAN** – Programul de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar
- UE** – Uniunea Europeană
- SD „Educația 2030”** - Strategia de dezvoltare „Educația 2030”
- UNESCO** – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei cercetării. În contextul modernizării învățământului superior și al racordării acestuia la standardele europene, universitatea este orientată spre formarea unor specialiști competenți, autonomi, reflexivi și capabili să facă față provocărilor sociale și profesionale actuale. În acest cadru, *consilierea educațională* capătă un rol primordial în susținerea dezvoltării personale, emoționale și academice a studenților, fiind valorificată nu doar ca intervenție de sprijin ci și ca *strategie preventivă și formativă*, capabilă să susțină echilibrul afectiv și integrarea eficientă a studenților în mediul universitar.

Afectivitatea negativă este considerată o dimensiune importantă a funcționării emoționale, având implicații directe asupra adaptării academice, relațiilor interpersonale și performanței universitare a studenților. Nivelurile crescute ale afectivității negative în rândul studenților pot determina diminuarea motivației pentru învățare, reducerea implicării în activitățile academice, dificultăți de integrare socială, risc de abandon universitar și apariția unor probleme de sănătate mintală. Sub acest aspect, *prevenirea și diminuarea afectivității negative* constituie obiective majore ale *consilierii educaționale* desfășurate în mediul universitar.

În prezent, numeroase dificultăți emoționale și sociale ale studenților continuă să fie insuficient abordate în cadrul mediului universitar, iar serviciile de consiliere educațională sunt adesea limitate, fragmentare sau slab dezvoltate, în pofida prevederilor formulate în Strategia Sectorială de Dezvoltare „Educația – 2030” [45], în strategiile de dezvoltare a învățământului superior și în documentele Procesului Bologna privind dimensiunea socială și calitatea educației universitare. Această situație poate favoriza intensificarea afectivității negative în rândul studenților, influențând negativ procesul de adaptare academică și socială, amplificând riscul de abandon universitar, diminuarea motivației pentru învățare, reducerea implicării în activitățile academice și apariția unor dezechilibre emoționale persistente.

Necesitatea abordării consilierii educaționale în mediul universitar demonstrează importanța aprofundării și clarificării conceptuale și funcționale a acestui domeniu, având în vedere rolul semnificativ pe care îl deține în susținerea dezvoltării personale, emoționale și academice a studenților. Complexitatea dificultăților cu care se confruntă studenții în procesul de adaptare la cerințele universitare impune valorificarea consilierii educaționale nu doar ca activitate de sprijin ocazional, ci ca dimensiune integrată a procesului educațional universitar.

Pornind de la această accepțiune, *consilierea educațională în mediul universitar* își extinde funcțiile dincolo de dimensiunea informativă și orientativă, asumându-și un rol *preventiv și formativ* în raport cu dificultățile emoționale și adaptative ale studenților. În acest context, *prevenirea afectivității negative* devine una dintre direcțiile prioritare ale consilierii educaționale,

prin valorificarea unor intervenții psihopedagogice orientate spre susținerea echilibrului emoțional, dezvoltarea autoreglării afective și consolidarea capacității de adaptare la cerințele vieții universitare.

În vederea conturării unei viziuni proprii asupra semnificației sintagmei „*consilierea educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar*”, aceasta poate fi abordată ca un *proces psihopedagogic complex și sistematic, realizat prin activități de sprijin, dezvoltare personală și intervenție preventivă, orientat spre identificarea și diminuarea manifestărilor afectivității negative la studenți, dezvoltarea competențelor emoționale și a autoreglării afective, dar și spre susținerea adaptării academice, relaționale și sociale în contextul mediului universitar.*

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemei de cercetare.

Ca obiect al cercetării, problematica consilierii educaționale și a dezvoltării emoționale a fost abordată în lucrările unor autori consacrați precum B. Almășan și G. Tomșa [1], A. Băban [4], T. Barbaroș [3], M. Borș [6], N. Carabet [8], B. Clegg [11], M. Cojocaru-Borozan [12; 13], L. Cuznețov [18], E. Dumitru-Tiron [20], D. Goleman [21; 22], R. Lazarus [24], R. Nelson-Jones [28], V. Pascaru-Goncear [30], M.D. Pașca [31], E. Rusu [35], P.L. Runcan [34], G. Tomșa [37]. A. Bandura [41], G. Egan [42], C. Rogers [33; 44] etc., care au fundamentat teorii privind consilierea educațională ca proces de sprijin, orientare și dezvoltare a personalității, de dezvoltare a competențelor emoționale, a capacității de adaptare la mediul universitar și de prevenire a stresului academic, confirmând rolul acestora în formarea capacității persoanei de a se autocunoaște, de a lua decizii responsabile și de a depăși dificultățile afective și de adaptare.

Un aport important în fundamentarea cercetării îl au concepțiile privind inteligența și competența emoțională dezvoltate de D. Goleman [21; 22], R. Lazarus [24], M. Cojocaru-Borozan [12; 13], T. Bradberry și G. Greavis [7], E. Rusu [35]. Aceste cercetări accentuează rolul inteligenței și culturii emoționale, al autoreglării, empatiei și gestionării stresului în prevenirea afectivității negative și în adaptarea studentului la mediul universitar.

Teoriile adaptării academice și dezvoltării personalității studentului, promovate de C. Crețu [14], E. Puzur [32], E. Tărnă [38], M. Zlate și V. Negovan [40], evidențiază importanța integrării universitare și a sprijinului psihopedagogic în prevenirea afectivității negative. Totodată, concepțiile pedagogiei universitare susținute de N. Vințanu [39], S. Cristea [15; 16], I. Cerghit [9] și C. Cucuș [17], valorifică rolul formativ al universității în dezvoltarea personală și profesională a studentului. Concepțiile axiologice și umaniste ale educației, promovate de D. Antoci [2], A. Bețivu [5], M. Borozan [2], L. Cuznețov [18] și O. Paladi [29], evidențiază importanța valorilor, autonomiei și autorealizării în formarea și dezvoltarea personalității studentului.

Cercetările realizate de T. Barbaroș [6], M. Cojocaru-Borozan [12; 13], L. Cuznețov [18], E. Rusu [35] ș.a. relevă importanța sprijinului psihopedagogic în dezvoltarea emoțională și socială a studentului. Problematika consilierii educaționale orientate spre prevenirea afectivității negative este susținută și la nivelul politicilor educaționale contemporane. În acest sens, Strategia de dezvoltare „Educația 2030” [45] subliniază necesitatea dezvoltării serviciilor de consiliere și a susținerii bunăstării emoționale a studenților.

Analiza tendințelor actuale privind consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar a demonstrat existența unor *contradicții*:

- între necesitatea dezvoltării consilierii educaționale în mediul universitar și valorificarea insuficientă a acesteia în prevenirea afectivității negative;
- între complexitatea dificultăților emoționale ale studenților și caracterul limitat al intervențiilor psihopedagogice realizate în universități;
- între necesitatea dezvoltării competențelor emoționale și insuficiența programelor educaționale orientate spre autoreglarea afectivă și adaptarea academică;
- între importanța stării de bine a studenților și insuficienta fundamentare pedagogică a strategiilor instituționale de prevenire a afectivității negative.

În urma analizei contradicțiilor identificate în plan teoretico-practic și a necesității valorificării consilierii educaționale ca modalitate de prevenire a afectivității negative la studenți, a fost formulată **problema cercetării**: *Care sunt reperele conceptuale și praxiologice ale consilierii educaționale a studenților și cum poate fi valorificată aceasta pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar?*

Obiectul cercetării îl constituie procesul de consiliere educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.

Scopul cercetării constă în determinarea și valorificarea reperelor conceptuale și praxiologice ale consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.

Obiectivele cercetării:

1. Identificarea reperelor conceptuale privind consilierea educațională a studenților;
2. Stabilirea fundamentelor epistemologice ale consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative;
3. Determinarea problematicii și relevanței consilierii educaționale în prevenirea afectivității negative în mediul universitar;
4. Elaborarea Modelului teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar;

5. Proiectarea și implementarea Programului de consiliere educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar;

6. Generalizarea și sistematizarea rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și recomandărilor privind consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.

Ipoteza cercetării. Consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar poate fi realizată cu succes dacă vor fi stabilite: fundamentele teoretice ale consilierii educaționale a studenților; problematica și specificul consilierii educaționale; principalele forme ale afectivității negative manifestate de studenți în mediul universitar; strategiile de dezvoltare a competențelor emoționale care favorizează prevenirea afectivității negative și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Sinteza și justificarea metodelor de cercetare s-a realizat prin valorificarea următoarelor metode: analiza bibliografică, modelarea teoretică, experimentul pedagogic, chestionarea, observația științifică și metodele de prelucrare matematică și statistică a datelor experimentale.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării constau în: actualizarea și dezvoltarea cadrului conceptual al consilierii educaționale a studenților în mediul universitar; identificarea factorilor generatori ai afectivității negative la studenți; elaborarea Modelului teoretic al consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; proiectarea și validarea experimentală a Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Rezultate obținute ce contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante în cercetare se referă la: repere teoretice și metodologice ale consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; Modelul teoretic; Programul de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar. Implementarea experimentală a Programului a demonstrat eficiența consilierii educaționale în prevenirea și diminuarea manifestărilor afectivității negative, creșterea stării de bine și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Semnificația teoretică a cercetării rezidă în: dezvoltarea cadrului conceptual al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, prin identificarea abordărilor psihopedagogice, axiologice și emoționale ale dezvoltării personalității studentului. Cercetarea contribuie la determinarea raportului dintre consilierea educațională, competențele emoționale, autoreglarea afectivă, adaptarea academică și relațională, precum și la conceptualizarea Modelului teoretic al consilierii educaționale orientat spre prevenirea afectivității

negative. Rezultatele cercetării extind reperele teoretico-metodologice privind valorificarea consilierii educaționale în învățământul superior, contribuind la dezvoltarea teoriei și practicii consilierii educaționale universitare.

Valoarea aplicativă a cercetării se exprimă prin: elaborarea și validarea experimentală a Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale, autoreglarea afectivă și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților. Rezultatele cercetării pot fi valorificate în activitatea serviciilor de consiliere educațională și în elaborarea strategiilor instituționale de susținere a stării de bine și a echilibrului emoțional al studenților.

Aprobarea și implementarea rezultatelor științifice s-au realizat prin prezentarea și valorificarea rezultatelor cercetării în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, și validate experimental în cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București, Centrul universitar Pitești.

Publicațiile la tema tezei: 12 de lucrări științifice, dintre care: 1 articol în revistă din străinătate recunoscută, 3 articole în reviste incluse în Registrul Național al revistelor de profil și în Lista bazelor de date acceptate de către ANACEC și 8 articole în lucrările conferințelor științifice internaționale și naționale din România și Republica Moldova.

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 227 surse, adnotare (română, engleză), lista abrevierilor, 150 pagini text de bază, 17 de tabele, 20 figuri, 27 anexe.

Cuvinte-cheie: consiliere educațională, studenți, afectivitate negativă, competențe emoționale, adaptare academică, adaptare relațională, mediul universitar.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Introducere** sunt argumentate actualitatea și importanța temei de cercetare, este descrisă situația în domeniul de cercetare și sunt identificate contradicțiile și problema cercetării. Totodată, sunt formulate scopul, ipoteza și obiectivele cercetării, sunt prezentate reperele metodologice, noutatea și originalitatea științifică, semnificația teoretică și valoarea aplicativă a cercetării, precum și aprobarea și implementarea rezultatelor științifice.

Capitolul 1, Fundamente psihopedagogice privind consilierea educațională a studenților, elucidează, din perspectivă conceptual-analitică, reperele teoretice și abordările științifice referitoare la consilierea educațională, afectivitatea negativă, competențele emoționale și adaptarea academică a studenților. Analiza conceptelor fundamentale accentuează **consilierea** ca un *proces complex de sprijin și dezvoltare personală, fundamentat pe relația de ajutor dintre*

consilier și consiliat.

În acest context, sunt valorificate definițiile și perspectivele conceptuale formulate de C. Rogers [33; 44], R. Nelson-Jones [28], Gh. Tomșa [37], G. Egan [42], A. Băban [4], L. Cuznețov [18], N. Carabet [8] și alți cercetători reprezentativi ai domeniului. C. Rogers definește consilierea drept „un proces de relaționare interpersonală centrat pe client, care favorizează autocunoașterea, acceptarea de sine și dezvoltarea personală” [44, p. 190], iar R. Nelson-Jones apreciază consilierea ca „o relație interpersonală de ajutor între un profesionist și o persoană care solicită asistență de specialitate” [28, p. 6]. Totodată, A. Băban consideră că consilierea educațională reprezintă „un demers calificat, organizat pe principii științifice, ce permite acordarea asistenței de specialitate persoanelor implicate în procesul educațional care întâmpină anumite dificultăți” [4, p. 7].

Deși *consilierea educațională* este abordată, în general, ca un proces de sprijin și dezvoltare aplicabil tuturor nivelurilor de învățământ, particularitățile mediului universitar impun o adaptare specifică a acestui demers. În acest sens, *consilierea educațională a studenților* se diferențiază prin orientarea sa către nevoile specifice ale tinerilor aflați în proces de formare profesională și personală, marcate de tranziții, responsabilități crescute și cerințe academice complexe.

Pentru conturarea unei perspective proprii asupra consilierii educaționale a studenților, a fost formulată următoarea delimitare conceptuală: **consilierea educațională a studenților în mediul universitar** reprezintă un *proces complex, organizat prin activități specifice de sprijin și dezvoltare, fundamentat pe intervenții consultative, orientat atât spre prevenirea și depășirea dificultăților afective, cognitive și comportamentale ale studenților, cât și spre susținerea dezvoltării lor personale și profesionale, prin stimularea și valorificarea resurselor și capacităților proprii de adaptare.*

În acest context, este important a face o clarificare conceptuală a *consilierii educaționale a studenților* ca *proces*, perspectivă care evidențiază caracterul său continuu, etapizat și sistemic (evaluare, intervenție, monitorizare, optimizare), dar și acțiunile concrete implicate, cum sunt ședințele de consiliere, ghidarea, orientarea și oferirea de suport.

Scopul consilierii educaționale a studenților în mediul universitar constă în *sprijinirea dezvoltării personale, academice și profesionale, prin prevenirea și gestionarea dificultăților de adaptare și facilitarea integrării eficiente în mediul universitar.*

Analiza comparativă a consilierii educaționale a studenților și a altor forme de consiliere subliniază faptul că aceasta nu este doar un proces de ghidare, ci și un demers structurat, bazat pe principii etice și metode validate științific. Spre deosebire de consilierea spontană sau informală, consilierea educațională presupune o relație clar definită, obiective bine stabilite și un cadru organizat, menit să sprijine studenții în luarea deciziilor, gestionarea stresului academic și

dezvoltarea carierei. Astfel, relevanța consilierii educaționale devine cu atât mai evidentă cu cât perioada studenției este marcată de numeroase transformări și provocări afective.

În context universitar, afectivitatea studenților este influențată de o multitudine de factori: cerințele academice, relațiile interpersonale, climatul instituțional și nivelul de dezvoltare personală. Studiile atestă faptul, că stresul perceput și presiunile academice pot genera stări de anxietate și depresie, afectând semnificativ performanța și adaptarea studenților [10, p. 117].

Consilierea educațională în gestionarea afectivității studenților constituie un demers complex de sprijin, orientare și dezvoltare personală, orientat spre reglarea emoțiilor și menținerea echilibrului psiho-emoțional în raport cu solicitările mediului universitar. Din perspectiva acestor abordări, a fost elaborat Tabelul 1, care sintetizează principalele repere ale afectivității studenților, formele de manifestare și rolul consilierii educaționale în gestionarea acestora. Tabelul este fundamentat pe contribuțiile teoretice ale cercetătorilor M. Cojocaru-Borozan [12; 13], I. Al. Dumitru [19], D. Goleman [22], R. Lazarus [24] și E. Rusu [35], evidențiind relația dintre manifestările afective și strategiile de intervenție orientate spre dezvoltarea competențelor emoționale, autoreglării emoționale și optimizarea adaptării studenților la mediul universitar.

Tabelul 1. Obiective și metode ale consilierii educaționale în managementul afectivității studenților în mediul universitar

Aspecte ale afectivității	Manifestări ale afectivității negative	Obiective ale consilierii educaționale	Metode de intervenții
Emoționale	anxietate, stres, demotivare	identificarea și reglarea emoțiilor	consiliere individuală, tehnici de autoreglare
Motivaționale	scăderea interesului pentru studiu	stimularea motivației intrinseci	stabilirea obiectivelor, consiliere motivațională
Sociale	dificultăți de relaționare	facilitarea integrării sociale	consiliere de grup, dezvoltarea abilităților sociale
Cognitiv-afective	percepții negative, blocaje	restructurarea evaluărilor cognitive	tehnici cognitiv-comportamentale
Adaptative	dificultăți de adaptare	sprijin pentru integrarea universitară	programe de adaptare, mentorat

Procesul de consiliere educațională a studenților se axează pe prevenirea dificultăților emoționale și comportamentale, dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor și găsirea unor soluții eficiente la problemele studenților. E. Rusu exprimă convingerea că „dezvoltarea competențelor emoționale reprezintă o condiție esențială pentru menținerea echilibrului afectiv și pentru adaptarea eficientă la cerințele mediului universitar” [35, p. 89]. În esență, consilierea educațională a studenților nu se limitează la intervenții punctuale, ci se afirmă ca un proces continuu, orientat spre menținerea echilibrului psiho-emoțional și optimizarea adaptării la mediul universitar.

Înțelegerea rolului consilierii educaționale în gestionarea afectivității studenților presupune analiza *principalelor dimensiuni* prin care aceasta contribuie la susținerea dezvoltării personale,

emoționale și academice a studentului. Astfel, consilierea educațională se structurează pe mai multe dimensiuni specifice, care demonstrează complexitatea intervențiilor orientate spre prevenirea dificultăților afective și facilitarea adaptării la mediul universitar.

Așa cum remarcă L. Șoitu, *dimensiunile consilierii educaționale* reflectă caracterul său complex și integrator, evidențiind modul în care aceasta contribuie simultan la dezvoltarea competențelor academice, gestionarea dificultăților emoționale și orientarea profesională a studenților în mediul universitar [36, p. 55]. Astfel, pot fi evidențiate următoarele *dimensiuni specifice* ale consilierii educaționale:

- *dimensiunea formativă* – susține dezvoltarea competențelor academice și sociale, autonomia în învățare și încrederea în sine;
- *dimensiunea dezvoltativă* – vizează autocunoașterea, dezvoltarea identității și capacitatea de adaptare și decizie;
- *dimensiunea preventivă* – contribuie la diminuarea stresului, anxietății și riscului de eșec academic sau abandon universitar;
- *dimensiunea orientativ-vocațională* – sprijină alegerea traseului educațional și profesional și reduce incertitudinea privind viitorul;
- *dimensiunea integrativă* – facilitează echilibrul afectiv și integrarea eficientă a studentului în mediul universitar și social.

În condițiile în care dimensiunile specifice ale consilierii educaționale prezintă anumite similitudini, cum sunt rolul de sprijin, caracterul formativ și interactivitatea procesului, acestea se diferențiază prin finalități, metode și competențe specifice, ceea ce impune adaptarea intervențiilor la particularitățile afective și educaționale ale fiecărui student. În esență, prin sistematizarea principalelor repere teoretice și conceptuale privind consilierea educațională a studenților, s-a argumentat necesitatea elaborării unui cadru conceptual și praxiologic orientat spre prevenirea afectivității negative și susținerea adaptării eficiente a studenților în mediul universitar

Capitolul 2, Cadrul conceptual al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar”, fundamentează conceptual procesul de consiliere educațională orientat spre prevenirea afectivității negative. Analiza problematicii afectivității negative evidențiază faptul că aceasta include un ansamblu de trăiri emoționale disfuncționale, care pot influența negativ performanțele academice, relațiile interpersonale și starea de bine a studentului. Afectivitatea negativă poate avea cauze multiple, determinate de dificultățile de adaptare la cerințele universitare, presiunea socială și familială, insuficiența strategiilor eficiente de învățare și gestionarea inadecvată a timpului. Sub acest aspect, consilierea educațională devine un instrument indispensabil în prevenirea și combaterea acestor probleme,

sprijinind studenții în dezvoltarea rezilienței emoționale, a încrederii în sine și a motivației academice. Un cadru explicativ relevant este oferit de R. Lazarus, potrivit acestuia, afectivitatea negativă apare atunci când cerințele mediului universitar sunt percepute ca depășind resursele individuale de coping, generând un dezechilibru emoțional [24, p. 51].

Prevenirea eficientă a afectivității negative în mediul universitar presupune identificarea, analiza și interpretarea complexă a unor *factori generatori* care influențează echilibrul emoțional al studenților. Acești factori nu acționează izolat, ci într-o relație dinamică de interdependență, determinând modul în care studenții percep, evaluează și răspund la solicitările mediului academic.

Factorii generatori ai afectivității negative la studenți pot fi structurați în două categorii principale: *factori psihologici individuali* și *factori educaționali și contextuali* (Figura 1).

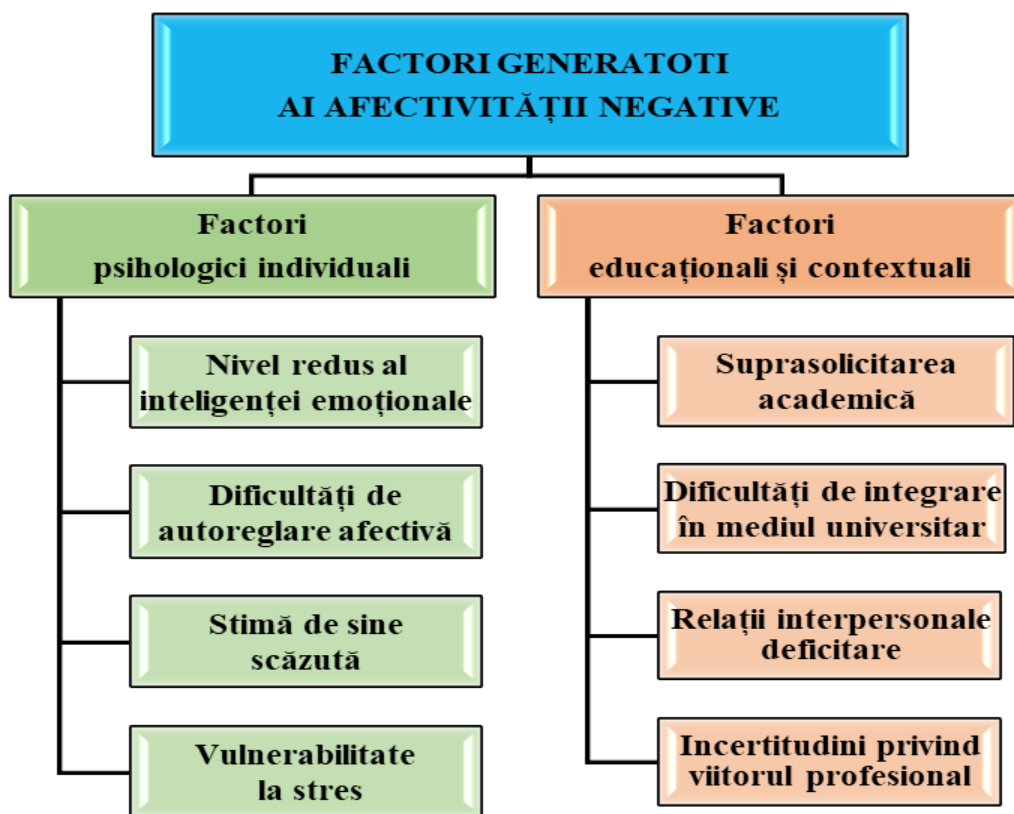

Figura 1. Factori generatori ai afectivității negative la studenți

Înțelegerea acestor factori permite fundamentarea unor strategii de consiliere educațională orientate spre prevenție, intervenție timpurie și dezvoltare adaptativă. Strategiile de consiliere educațională orientate spre prevenirea afectivității negative în mediul universitar se concretizează, în plan aplicativ, printr-un *ansamblu de modalități și forme de intervenție* adaptate nevoilor specifice ale studenților. Astfel, direcțiile strategice privind dezvoltarea competențelor emoționale, consolidarea stimei de sine, optimizarea relațiilor interpersonale și reducerea incertitudinilor profesionale se operationalizează prin intervenții structurate, care facilitează atât prevenirea, cât și gestionarea dificultăților de adaptare.

Sub acest aspect, literatura de specialitate confirmă o serie de modalități concrete de intervenție:

- **consilierea educațională individuală** – proces focalizat pe identificarea și rezolvarea dificultăților emoționale, cognitive și comportamentale care influențează adaptarea academică;
- **consilierea educațională de grup** – metodă eficientă în dezvoltarea abilităților sociale și gestionarea stresului prin împărtășirea experiențelor și strategiilor de coping;
- **programele de mentorat** – bazate pe ghidarea studenților de către profesori sau colegi cu experiență, pentru a facilita integrarea și adaptarea academică;
- **tehnicile de management al timpului și al stresului** – componente strategice consilierii educaționale care sprijină studenții în eficientizarea activității academice și reducerea stresului.

După cum menționează E. Dumitru-Tiron, prin aplicarea acestor strategii consilierea educațională urmărește nu doar rezolvarea problemelor existente, ci și dezvoltarea competențelor necesare pentru prevenirea acestora și pentru adaptarea eficientă la mediul educațional [20, p.167].

În funcție de gradul de severitate și complexitate al afectivității negative, pot fi identificate *trei niveluri de intervenție în consilierea educațională*, în concordanță cu abordările contemporane ale prevenției – primară, secundară și terțiară –, adaptate specificului mediului universitar (I.Al. Dumitriu [19], E. Dumitru-Tiron [20], Gh. Tomșa [37]).

- **nivelul de prevenție primară** – vizează informarea și educarea studenților pentru dezvoltarea unor mecanisme sănătoase de adaptare la stres, anxietate sau presiuni academice;
- **nivelul de prevenție secundară** – intervine atunci când afectivitatea negativă începe să afecteze performanțele academice și relațiile sociale, fiind necesare sesiuni de consiliere individuală sau de grup pentru gestionarea emoțiilor;
- **nivelul de prevenție terțiară** – se adresează situațiilor în care afectivitatea negativă a generat probleme severe (depresie, demotivare profundă, abandon universitar), fiind necesară o intervenție complexă din partea specialiștilor în psihopedagogie și psihologie.

Consilierea educațională a studenților se fundamentează pe un ansamblu de *paradigme teoretice* care orientează abordările și strategiile utilizate în procesul de consiliere. În învățământul superior, acestea oferă repere pentru înțelegerea dificultăților afective ale studenților și pentru elaborarea unor intervenții eficiente de sprijin și adaptare la mediul universitar. În acest sens, valorificarea cadrului paradigmatic facilitează elaborarea unor intervenții și strategii integrate de sprijin, adaptate particularităților studenților și orientate spre prevenirea afectivității negative și consolidarea echilibrului emoțional.

Paradigmele consilierii educaționale pot fi înțelese ca *structuri teoretico-metodologice de referință, care fundamentează intervențiile psihopedagogice și configurează modalitățile de*

răspuns la problematica specifică. Paradigmele contemporane ale consilierii educaționale evidențiază caracterul multidimensional al acestui proces. Printre paradigmele dominante în consilierea educațională în mediul universitar se regăsesc cele reflectate în Figura 2.

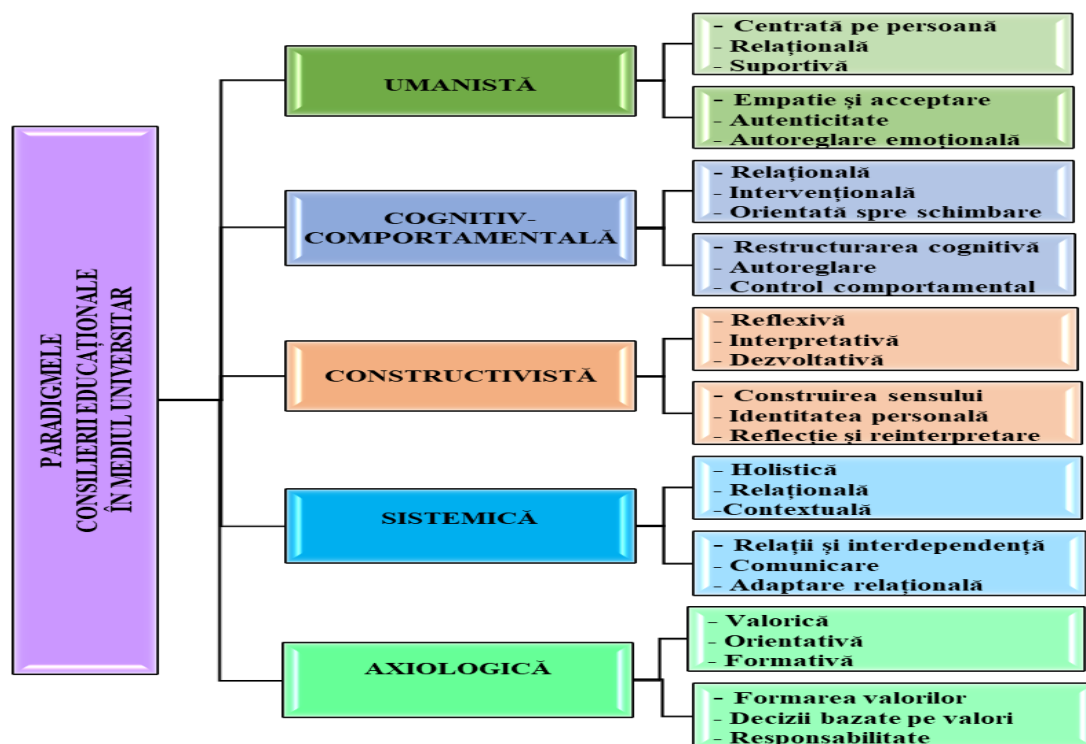

Figura 2. Paradigmele consilierii educaționale în mediul universitar

Necesitatea valorificării paradigmele contemporane ale consilierii educaționale este determinată de complexitatea dificultăților afective și adaptative ale studenților și de necesitatea unor intervenții psihopedagogice eficiente pentru prevenirea afectivității negative. În acest context, sunt evidențiate principalele paradigme ale consilierii educaționale și rolul lor în dezvoltarea competențelor emoționale, autoreglării afective și adaptării academice și relaționale a studenților.

Paradigma umanistă, construită de C. Rogers [33; 44], subliniază rolul empatiei, autenticității și acceptării necondiționate în dezvoltarea personală și emoțională a studentului. Complementar, *paradigma cognitiv-comportamentală*, susținută de A. Ellis [apud: 4] și L. Chirilă [10], valorifică restructurarea gândurilor iraționale și dezvoltarea strategiilor de autoreglare emoțională și comportamentală. Din perspectiva construirii sensului personal și a identității studentului, *paradigma constructivistă*, promovată de E. Joița [23], M. Borș [6] și P.L. Runcan [34], accentuează rolul reflecției și al interpretării experiențelor individuale. În același timp, *paradigma sistemică*, valorificată de M. Borș [6], M. Zlate și V. Negovan [40], evidențiază influența relațiilor familiale, sociale și academice asupra echilibrului emoțional și adaptării studentului. Totodată, paradigma axiologică, fundamentată de D. Antoci și M. Cojocaru-Borosan [2], L. Cuznețov [18] și G. Tomșa [37], accentuează rolul valorilor, responsabilității și orientării

existențiale în dezvoltarea personalității studentului. Consilierea educațională a studenților necesită un cadru paradigmatic flexibil și integrativ, adaptat diversității nevoilor și particularităților mediului universitar, pentru prevenirea afectivității negative și susținerea dezvoltării academice și personale

Pornind de la aceste repere teoretice, a fost elaborat *Modelul teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar*, conceput ca un instrument metodologic necesar pentru organizarea sistemică, structurată și funcțională a intervențiilor de consiliere în mediul universitar. Acest model facilitează configurarea dintre dimensiunea teoretică și cea aplicativă, contribuind la optimizarea procesului de sprijin educațional acordat studenților.

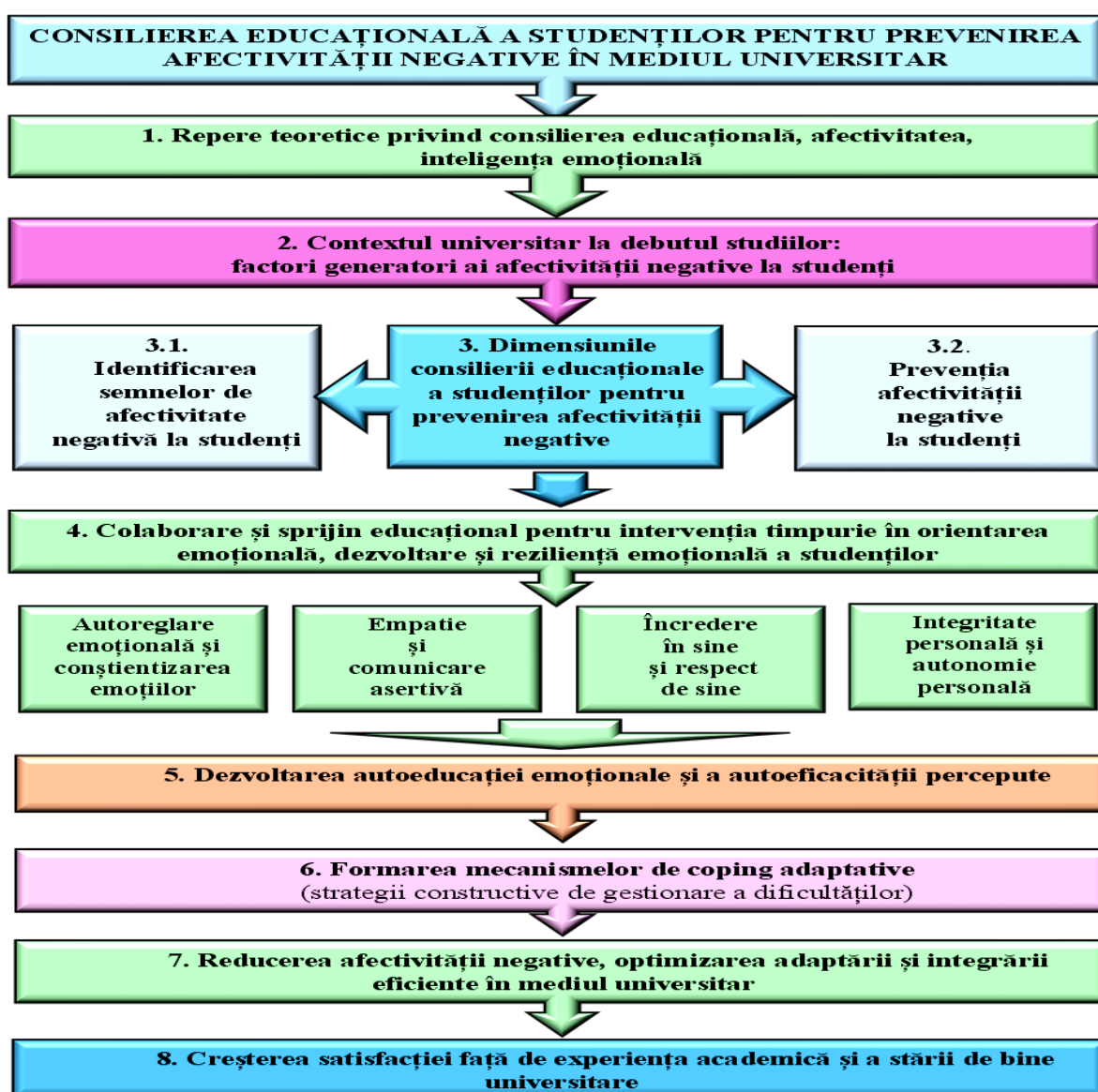

Figura 3. Modelul teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar

Modelul este fundamentat pe corelația dintre consilierea educațională, afectivitate și inteligența emoțională, subliniindu-se faptul că dezvoltarea competențelor socio-emoționale și a mecanismelor de autoreglare contribuie semnificativ la adaptarea academică și la echilibrul emoțional al studenților. Sunt valorificate contribuțiile unor autori precum M. Cojocaru-Borozan [12;13], D. Goleman [21;22], R. Lazarus [24], E. Rusu [35], care evidențiază rolul inteligenței emoționale și al culturii emoționale în dezvoltarea personalității și în susținerea relațiilor interpersonale și a succesului academic.

Modelul este structurat pe mai multe componente esențiale: identificarea timpurie a semnelor afectivității negative, prevenția dificultăților emoționale, dezvoltarea autoeducației emoționale și a autoeficacității percepute, formarea mecanismelor de coping adaptative, dar și susținerea adaptării și integrării eficiente a studenților în mediul universitar.

În cadrul modelului sunt evidențiate următoarele componente fundamentale:

1. **Reperete teoretice privind consilierea educațională, afectivitatea și inteligența emoțională** – fundamentează conceptual relația dintre dezvoltarea emoțională, adaptarea academică și consilierea educațională;

2. **Contextul universitar la debutul studiilor** – reflectă principalii factori generatori ai afectivității negative, precum stresul academic, anxietatea și dificultățile de adaptare;

3. **Dimensiunile consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative** – valorifică identificarea timpurie a dificultăților emoționale și intervențiile preventive orientate spre echilibrul psiho-emoțional al studentului;

4. **Colaborarea și sprijinul pentru intervenția timpurie** – promovează cooperarea dintre actorii educaționali pentru susținerea dezvoltării emoționale și a rezilienței studenților;

5. **Dezvoltarea autoeducației emoționale și a autoeficacității percepute** – susține autocunoașterea, autoreglarea emoțională și consolidarea încrederii în propriile capacități;

6. **Formarea mecanismelor de coping adaptative** – urmărește dezvoltarea strategiilor eficiente de gestionare a stresului și a dificultăților academice și emoționale;

7. **Reducerea afectivității negative și optimizarea adaptării universitare** – contribuie la integrarea eficientă a studentului și la menținerea echilibrului emoțional și social;

8. **Creșterea satisfacției față de viața academică și a stării de bine** – vizează consolidarea motivației, implicării academice și dezvoltării personale armonioase a studenților.

Modelul teoretic valorifică reperetele teoretico-aplicative ale consilierii educaționale, accentuând rolul competențelor emoționale, autoreglării, autoeficacității și strategiilor de coping în susținerea adaptării și echilibrului emoțional al studenților. Aplicarea modelului contribuie la reducerea stresului, anxietății, optimizarea relațiilor interpersonale și consolidarea stării de bine.

Capitolul 3, Demersul experimental al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, prezintă organizarea și desfășurarea cercetării experimentale orientate spre validarea eficienței consilierii educaționale în prevenirea afectivității negative la studenți. Metodologia cercetării este fundamentată pe utilizarea *experimentului pedagogic*, organizat după modelul pretest–posttest, cu grup experimental și grup de control, ceea ce a permis evaluarea eficienței demersului de consiliere educațională și a modificărilor produse la nivelul afectivității negative și adaptării studenților

Eșantionul experimental a fost reprezentativ și a inclus 104 studenți din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie POLITEHNICA București, Centrul Universitar Pitești, repartizați în două grupuri: grupul experimental (GE) – 54 de studenți și grupul de control (GC) – 50 de studenți. Participanții din grupul experimental și cel de control au fost evaluați înainte și după intervenție, prin *instrumente* validate de cercetare, care au permis măsurarea *afectivității negative, competenței emoționale, stării de bine, adaptării academice și adaptării relaționale*.

Experimentul de constatare a avut ca *scop* identificarea celor mai accentuate forme ale afectivității negative manifestate în mediul universitar, a nivelului competențelor emoționale, precum și a modului în care acestea se reflectă asupra funcționării universitare a studenților.

În cadrul experimentului de constatare, identificarea principalelor forme ale *afectivității negative* manifestate de studenți în mediul universitar a fost realizată prin aplicarea subscalei Adaptare emoțională din cadrul Student Adaptation to College Questionnaire (SACQ), elaborat de Baker și Siryk (1989). Analiza a urmărit evidențierea manifestărilor de *nervozitate și disconfort afectiv, oboseală și simptome somatice, dificultăți de control emoțional și dificultăți de gestionare a stresului*, frecvent întâlnite în contextul adaptării la cerințele mediului universitar. Rezultatele au fost raportate la trei niveluri de manifestare a afectivității negative: scăzut, moderat și înalt, ceea ce a permis identificarea formelor cu incidență mai ridicată.

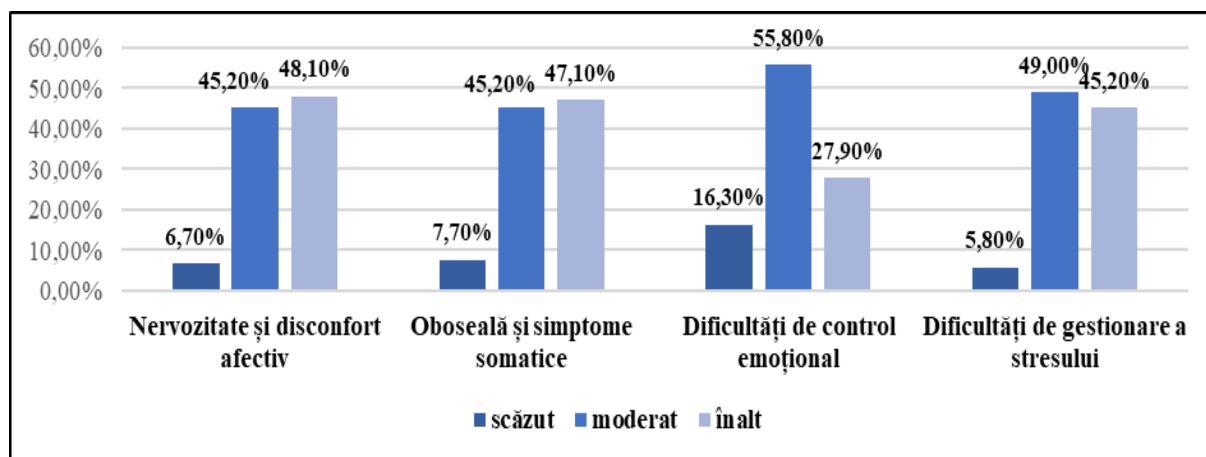

Figura 4. Nivelurile de dezvoltare a formelor afectivității negative la studenți

Analiza datelor evidențiază predominanța nivelurilor *moderate* și *înalte* pentru toate dimensiunile investigate, ceea ce confirmă *prezența semnificativă a afectivității negative în rândul studenților*. Cele mai accentuate manifestări sunt nervozitatea și disconfortul afectiv, oboseala și simptomele somatice, precum și dificultățile de gestionare a stresului, majoritatea studenților încadrându-se la nivel moderat și înalt. Dificultățile de control emoțional se manifestă predominant la un *nivel moderat*. Rezultatele obținute confirmă principalele vulnerabilități afective ale studenților și confirmă relevanța scalei de adaptare emoțională în identificarea dificultăților specifice mediului universitar.

Competențele emoționale au un rol important în reglarea trăirilor afective și adaptarea la solicitările mediului universitar. În funcție de nivelul de dezvoltare al acestora, pot fi identificate trei niveluri de funcționare emoțională: înalt, mediu și scăzut. Nivelul înalt reflectă echilibru emoțional, autoreglare și adaptare eficientă la stres, nivelul mediu indică dificultăți moderate în gestionarea emoțiilor și a situațiilor solicitante, iar nivelul scăzut evidențiază vulnerabilități emoționale și dificultăți de adaptare.

Competențele emoționale a fost evaluate prin instrumentul *Profile of Emotional Competence – PEC* (Brasseur, Grégoire, Bourdu & Mikolajczak, 2013), care măsoară abilitățile de identificare, înțelegere, exprimare și reglare a emoțiilor, la nivel intrapersonal și interpersonal. Analiza a fost realizată prin calcularea scorului global al competențelor emoționale, rezultatele fiind grupate pe trei niveluri: scăzut, moderat și înalt.

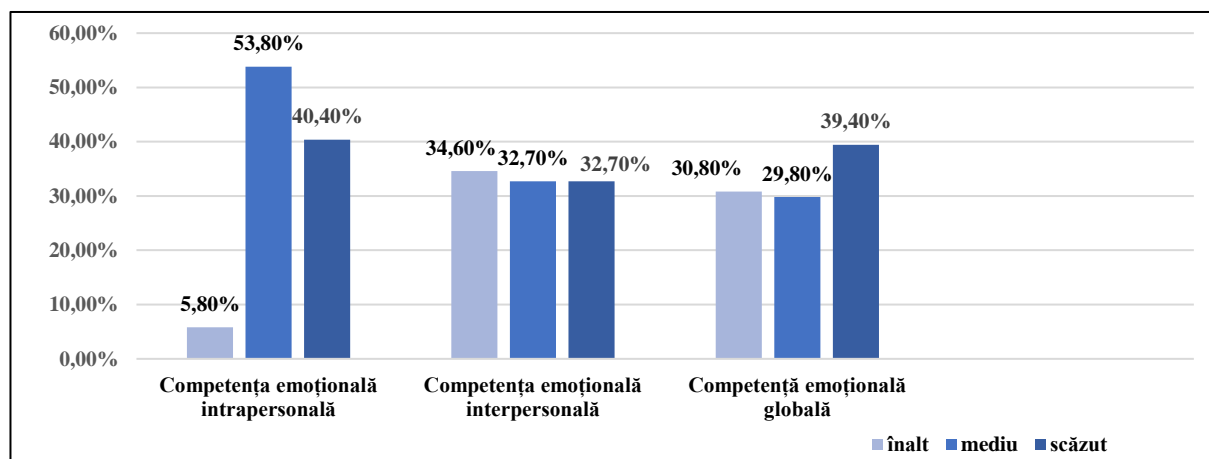

Figura 5. Nivelurile de dezvoltare a competențelor emoționale la studenți

Rezultatele obținute atestă predominanța nivelurilor *mediu* și *scăzut* ale competențelor emoționale la studenți. În cazul *competenței emoționale intrapersonale*, majoritatea participanților se situează la nivel mediu (53,8%) și scăzut (40,4%), ceea ce indică dificultăți în identificarea, înțelegerea și reglarea propriilor emoții. În ceea ce privește *competența emoțională interpersonală*, distribuția este mai echilibrată, sugerând o capacitate mai bună de raportare la emoțiile celorlalți

și gestionarea relațiilor interpersonale. La nivelul *competenței emoționale globale* predomină, nivelul scăzut (39,4%), ceea ce reflectă existența unor vulnerabilități emoționale și necesitatea dezvoltării autocunoașterii, autoreglării emoționale și a strategiilor de gestionare a emoțiilor.

Afectivitatea negativă se asociază semnificativ cu diminuarea funcționării universitare a studenților, explicând aproximativ 38,7% din variația *stării de bine*, 37,2% din variația *adaptării relaționale* și 28,6% din variația *adaptării academice*.

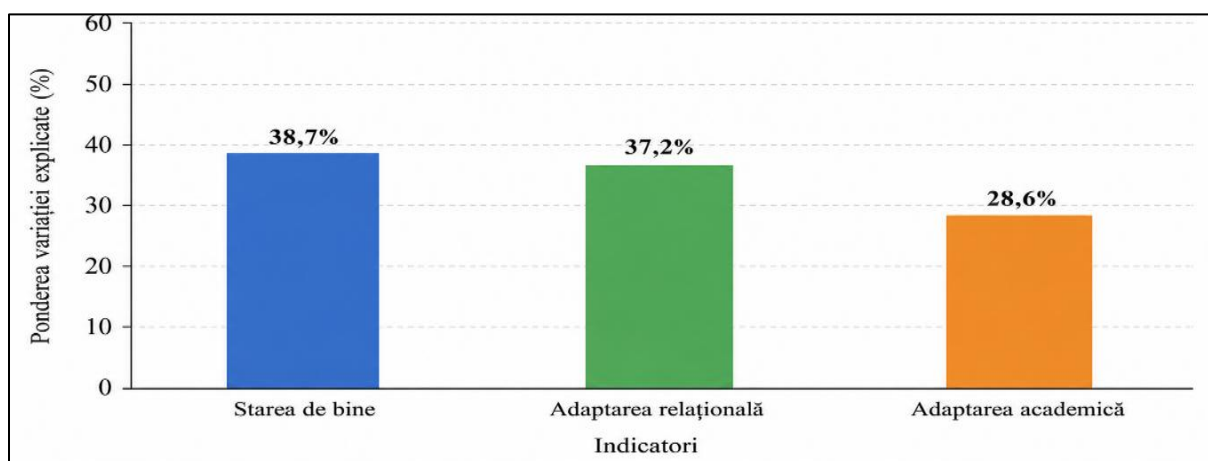

Figura 6. Pondere variației indicatorilor afectivității negative

Aceste valori arată că afectivitatea negativă are o legătură consistentă cu funcționarea universitară, mai ales cu dimensiunile care se referă la echilibrul personal și integrarea relațională a studentului. Relația cu adaptarea academică, deși ușor mai redusă, rămâne semnificativă și relevantă din punct de vedere educațional. Prin urmare putem conchide, analiza datelor confirmă faptul că *afectivitatea negativă* reprezintă un factor relevant în *diminuarea stării de bine și a adaptării studenților*, având cel mai puternic impact asupra dimensiunii emoționale și relaționale. Rezultatele argumentează necesitatea dezvoltării unor intervenții de consiliere educațională orientate spre prevenirea și reducerea afectivității negative în mediul universitar.

Statutul ocupațional și traseul educațional anterior influențează considerabil nivelul afectivității negative, însă nu produc diferențe relevante la nivelul competențelor emoționale. Studenții angajați și cei care au absolvit anterior o facultate manifestă niveluri mai ridicate ale afectivității negative, fapt explicat prin suprasolicitare, presiunea cumulării rolurilor academice și profesionale și dificultățile de adaptare la noi cerințe universitare. În schimb, competențele emoționale se conturează ca o resursă relativ stabilă, mai puțin dependentă de caracteristicile contextuale imediate și susceptibilă de dezvoltare prin intervenții educaționale sistematice. Astfel, experimentul de constatare demonstrează prezența accentuată a afectivității negative în rândul studenților, manifestată prin nervozitate, disconfort afectiv, oboseală și dificultăți de gestionare a stresului. Rezultatele experimentului indică vulnerabilități la nivelul competenței emoționale

intrapersonale și influența afectivității negative asupra stării de bine, adaptării academice și relaționale a studenților.

Etapa de formare a permis trecerea de la *diagnoza inițială* la *intervenția educațională propriu-zisă*. În organizarea și desfășurarea activităților experimentale ne-am bazat pe Modelul teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, care a oferit cadrul conceptual, metodologic și praxiologic necesar proiectării și realizării intervenției formative.

Scopul experimentului de formare a constat în elaborarea și implementarea *Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar*, prin dezvoltarea competențelor emoționale și susținerea adaptării academice, relaționale și a stării de bine a studenților.

Programul de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar a inclus un ansamblu organizat de activități, strategii și intervenții educaționale, orientate spre identificarea, prevenirea și diminuarea manifestărilor afectivității negative la studenți, prin consolidarea competențelor emoționale și a capacităților de adaptare academică și relațională, în vederea susținerii stării de bine în mediul universitar.

Scopul programului a rezidat în dezvoltarea competențelor emoționale și susținerea capacităților de adaptare academică și relațională, necesare menținerii echilibrului psiho-emoțional și stării de bine în mediul universitar.

Aplicarea *Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar* s-a realizat în cadrul *grupului experimental*, constituit din 54 de studenți din anul I de studii, de la programul de licență Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Alegerea grupului-țintă este justificată de particularitățile perioadei de tranziție și adaptare la mediul universitar, caracterizată prin solicitări crescute la nivel emoțional, academic și relațional.

Metodologia de implementare a *Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar* a fost fundamentată pe abordarea integrativă a consilierii educaționale, orientată spre dezvoltarea competențelor emoționale, prevenirea manifestărilor afectivității negative și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Implimentarea Programului s-a realizat etapizat, în acord cu obiectivele cercetării experimentale și cu particularitățile psihoeducaționale ale grupului experimental.

Organizarea metodologică a intervenției a presupus corelarea activităților formative și de consiliere cu nevoile emoționale și educaționale identificate în cadrul experimentului de constatare.

Metodologia Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar a inclus următoarele etape (figura 7).

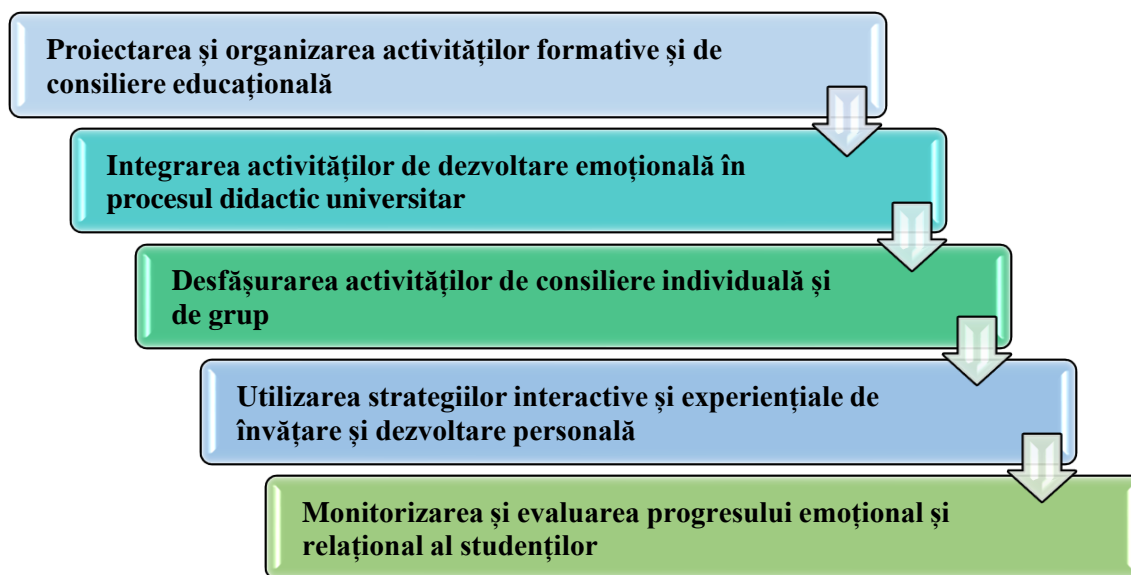

Figura 7. Metodologia de implementare a Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar

Activitățile Programului de consiliere au inclus *atelier formative, workshopuri, sesiuni de consiliere educațională și activități experiențiale*, orientate spre dezvoltarea competențelor emoționale (autoreglare și consolidarea competențelor relaționale) și optimizarea stării de bine a studenților în mediul universitar.

Tabelul 2. Structura Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar

Nr.	Perioada	Activități	Rezultate
1.	Octombrie 2023	Atelier de autocunoaștere emoțională și identificare a afectivității negative	Dezvoltarea capacității de identificare și diferențiere a emoțiilor; stabilirea profilului inițial al afectivității negative.
2.	Noiembrie 2023	Sesiuni de consiliere de grup pentru dezvoltarea autoreglării emoționale	Reducerea manifestărilor de afectivitate negativă (stres, anxietate) și dezvoltarea strategiilor de reglare emoțională.
3.	Decembrie 2023	Grup de suport pentru facilitarea adaptării la mediul universitar	Creșterea adaptării relaționale și a sentimentului de apartenență; reducerea izolării sociale și a distresului emoțional.
4.	Ianuarie 2024	Atelier de consiliere educațională pentru dezvoltarea mecanismelor de gestionare a stresului academic	Reducerea afectivității negative și optimizarea adaptării academice în contexte de evaluare.
5.	Februarie 2024	Workshop de consolidare a competențelor emoționale	Creșterea nivelului competenței emoționale (intrapersonal și interpersonal) și îmbunătățirea stării de bine.
6.	Martie 2024	Sesiuni de consiliere educațională pentru dezvoltarea competențelor de autoreglare a învățării în context academic	Creșterea implicării în activitățile academice și îmbunătățirea performanței academice.

7.	Aprilie 2024	Atelier de dezvoltare a abilităților de comunicare și relaționare interpersonală	Îmbunătățirea adaptării relaționale și a calității interacțiunilor sociale în mediul universitar.
8.	Mai 2024	Workshop integrativ de optimizare a stării de bine și a funcționării academice	Creșterea stării de bine, consolidarea competenței emoționale și îmbunătățirea globală a adaptării academice și relaționale.

Programul a integrat activități orientate spre dezvoltarea competențelor emoționale și relaționale, prin identificarea, înțelegerea, exprimarea și reglarea emoțiilor, precum și spre susținerea adaptării academice și relaționale. Activitățile desfășurate au contribuit la diminuarea anxietății, stresului academic și dificultăților relaționale, favorizând echilibrul psihoemoțional și consolidarea stării de bine a studenților. Caracterul etapizat și aplicativ al Programului a permis adaptarea activităților la nevoile emoționale și educaționale ale studenților.

Rezultatele experimentului de formare confirmă că implementarea Programului de consiliere educațională contribuie la reducerea afectivității negative, dezvoltarea competențelor emoționale și optimizarea stării de bine, a adaptării academice și relaționale a studenților.

În *experimentul de control*, instrumentele utilizate în etapa de constatare au fost rePLICATE atât grupului experimental, cât și grupului de control, pentru a surprinde modificările produse la nivelul variabilelor investigate. Datele colectate au fost centralizate și prelucrate statistic, în vederea comparării rezultatelor pretest–posttest și a evaluării eficienței demersului de consiliere educațională. Cercetarea realizată a permis identificarea nivelului inițial al variabilelor analizate, aplicarea intervenției educaționale și verificarea efectelor acesteia asupra prevenirii afectivității negative și optimizării funcționării universitare a studenților.

Scopul experimentului de control a vizat evaluarea eficienței demersului de consiliere educațională aplicat în etapa formativă, prin compararea rezultatelor obținute de studenții din grupul experimental și din grupul de control în ceea ce privește afectivitatea negativă, competențele emoționale, starea de bine, adaptarea academică și adaptarea relațională.

În această etapă, grupul experimental este analizat ca beneficiar al intervenției formative, iar grupul de control constituie reper comparativ. Analiza posttest a vizat evaluarea afectivității negative, competențelor emoționale, stării de bine, adaptării academice și relaționale, precum și evidențierea diferențelor dintre cele două grupuri în raport cu participarea la demersul de consiliere educațională.

Datele au fost prelucrate prin analize statistice descriptive specifice designului experimental pretest–posttest, fiind calculați indicatorii tendinței centrale (media), ai dispersiei (abaterea standard), precum și indicatorii formei distribuției (asimetria și aplatizarea).

Tabelul 3. Sinteza indicatorilor statistici la grupul experimental și grupul control în etapa de pre – intervenție și post intervenție

Grup experimental					
Etapa de intervenție	Variabilele cercetării	Indicatori statistici			
		m	SD	Skewness	Kurtosis
Pre-intervenție	Afectivitatea negativă	116.57	8.92	-0.796	0.280
	Competența emoțională intrapersonală	88.96	6.20	-1.555	3.548
	Competența emoțională interpersonală	91.05	4.21	-0.904	1.702
	Competența emoțională globală	90.00	3.91	-1.054	1.868
	Starea de bine	101.69	10.62	0.719	-0.726
	Adaptarea relațională	145.37	16.24	-0.292	-0.162
	Adaptarea academică	174.72	10.24	-0.659	0.043
Post-intervenție	Afectivitatea negativă	95.59	5.61	-0.581	0.133
	Competența emoțională intrapersonală	47.53	7.81	-0.503	-0.476
	Competența emoțională interpersonală	51.61	6.85	-0.123	1.181
	Competența emoțională globală	49.57	5.67	-0.519	1.696
	Starea de bine	127.48	9.91	-0.197	-1.233
	Adaptarea relațională	167.06	12.07	0.230	-0.890
	Adaptarea academică	204.96	9.27	0.991	1.433
Grup control					
Etapa de intervenție	Variabilele cercetării	Indicatori statistici			
		m	SD	Skewness	Kurtosis
Pre-intervenție	Afectivitatea negativă	124.50	6.59	-0.209	-0.468
	Competența emoțională intrapersonală	78.84	4.16	-2.688	7.909
	Competența emoțională interpersonală	79.02	3.26	-0.618	0.526
	Competența emoțională globală	78.93	2.40	-1.409	2.000
	Starea de bine	122.40	9.64	0.666	4.881
	Adaptarea relațională	157.60	16.01	-0.370	-0.982
	Adaptarea academică	193.42	7.89	0.244	-0.355
Post-intervenție	Afectivitatea negativă	110.96	4.80	-0.581	0.133
	Competența emoțională intrapersonală	62.46	5.25	-0.503	-0.476
	Competența emoțională interpersonală	60.18	5.08	-0.123	1.181
	Competența emoțională globală	61.32	4.02	-0.519	1.696
	Starea de bine	110.76	10.21	-0.197	-1.233
	Adaptarea relațională	157.22	14.86	-0.230	-0.890
	Adaptarea academică	185.81	10.89	-0.991	1.433

Rezultatele obținute de *grupul experimental* indică o diminuare semnificativă statistic a *afectivității negative*, media scăzând de la $M = 116,57$, $SD = 8,92$ în etapa de constatare la $M = 95,59$, $SD = 5,61$ în etapa de control, $t(53) = 42,578$, $p < .001$. Acest rezultat evidențiază reducerea trăirilor afective negative după participarea la programul de consiliere educațională. Diminuarea afectivității negative poate fi explicată prin dezvoltarea autocunoașterii, autoreglării emoționale și a strategiilor de gestionare a stresului, aspecte susținute și de literatura de specialitate. De asemenea, au fost constatate diferențe semnificative statistic și la nivelul *competenței emoționale globale*, scorul mediu diminuându-se de la $M = 90,01$, $SD = 3,91$ la $M = 49,57$, $SD = 5,67$, $t(53) = 53,213$, $p < .001$, ceea ce, având în vedere *codificarea inversată a scorurilor*, indică o creștere a competenței emoționale.

Diferențe semnificative au fost înregistrate atât la nivelul competenței emoționale intrapersonale, cât și interpersonale, evidențiind contribuția demersului de consiliere educațională la dezvoltarea autoreglării emoționale, empatiei, comunicării și integrării relaționale

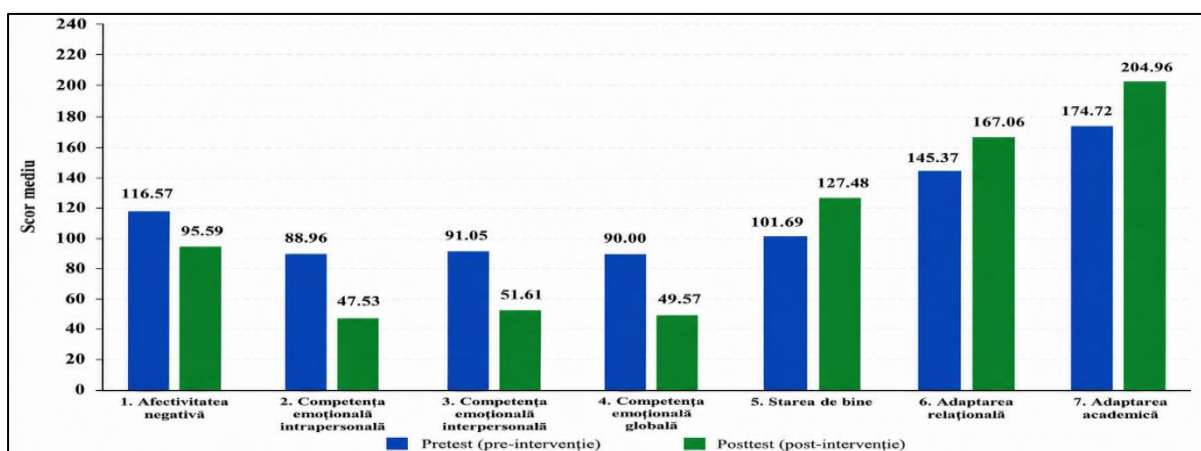

Figura 8. Valorile statistice comparate ale variabilelor investigate în cadrul grupului experimental la pretest și posttest

Astfel, diminuarea afectivității negative și creșterea competențelor emoționale la studenții din grupul experimental au influențe pozitive asupra funcționării acestora în mediul universitar.

Analiza rezultatelor obținute de *grupul de control* a evidențiat existența unor diferențe semnificative statistic între etapa de constatare și etapa de control. Nivelul afectivității negative a scăzut de la $M = 124,50$, $SD = 6,59$ la $M = 110,96$, $SD = 4,80$, $t(49) = 30,87$, $p < .001$. Concomitent, la nivelul competenței emoționale globale, scorul mediu s-a diminuat de la $M = 78,93$, $SD = 2,41$ la $M = 61,32$, $SD = 4,02$, $t(49) = 45,995$, $p < .001$, fiind constatate diferențe semnificative statistic și pentru competența emoțională intrapersonală și interpersonală.

Rezultatele indică că și în grupul de control au apărut anumite modificări între cele două etape de evaluare, însă, în absența participării la demersul de consiliere educațională, acestea pot fi explicate prin factori contextuali, evoluția naturală a studenților sau efectul repetării evaluării.

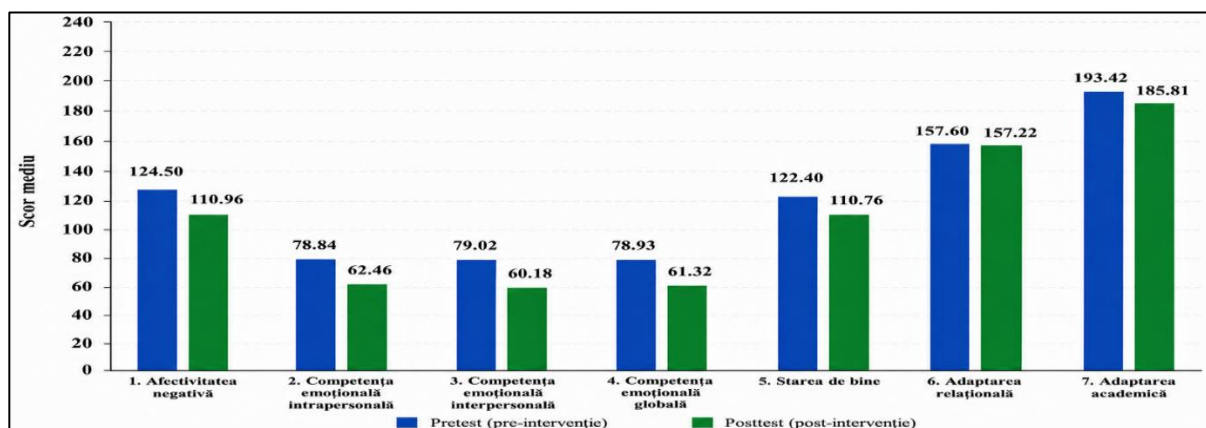

Figura 9. Valorile statistice comparate ale variabilelor investigate în cadrul grupului de control la pretest și posttest

Aceste schimbări pot fi explicate prin caracterul dinamic al procesului de adaptare universitară, pe măsură ce studenții se familiarizează cu cerințele academice, mediul instituțional și relațiile specifice vieții universitare.

Validarea eficienței programului nu se poate limita la analiza pretest–posttest a grupului experimental, ci trebuie completată prin comparația dintre grupul experimental și grupul de control în etapa de control (posttest).

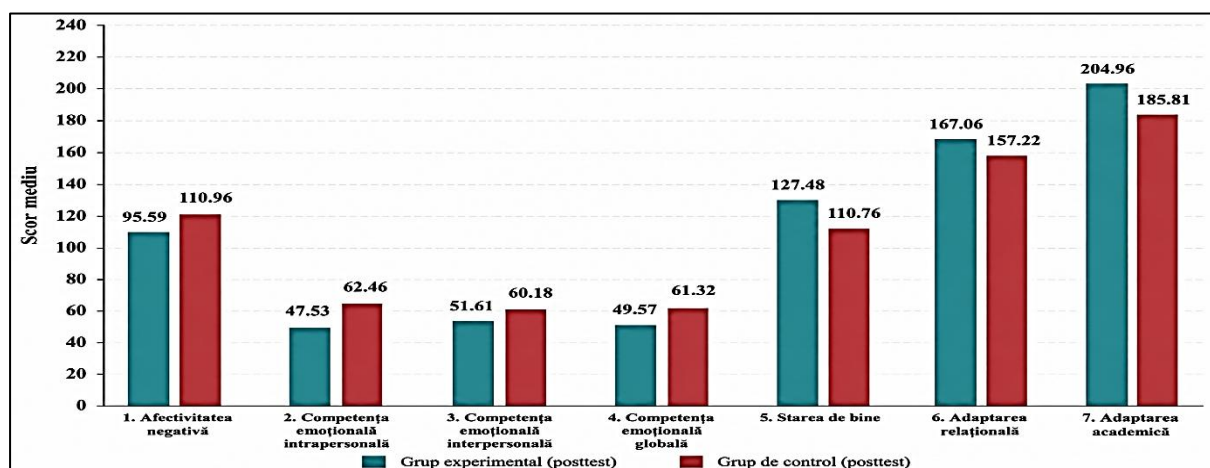

Figura 10. Valorile statistice comparate ale variabilelor investigate la posttest în grupul experimental și grupul de control

Etapa de control confirmă eficiența Programului de consiliere educațională în diminuarea afectivității negative și dezvoltarea competenței emoționale a studenților. Studenții din grupul experimental au înregistrat niveluri mai scăzute ale afectivității negative și valori mai favorabile ale competenței emoționale, comparativ cu grupul de control, ceea ce evidențiază rolul intervenției educaționale în susținerea autoreglării emoționale și a adaptării universitare. Totodată, au fost constatate îmbunătățiri semnificative la nivelul stării de bine, adaptării academice și adaptării relaționale, demonstrând că dezvoltarea competențelor emoționale contribuie la optimizarea funcționării universitare a studenților.

Eficiența Programului poate fi explicată prin caracterul său integrativ, experiențial și aplicativ, orientat spre autocunoaștere, gestionarea stresului, comunicare asertivă, empatie și dezvoltarea relațiilor interpersonale. Activitățile de consiliere individuală și de grup, strategiile interactive și exercițiile reflexive au favorizat consolidarea resurselor emoționale și dezvoltarea unor modalități adaptative de gestionare a dificultăților academice și relaționale.

Rezultatele confirmă astfel relevanța consilierii educaționale ca intervenție preventivă și formativă în mediul universitar, evidențiind necesitatea integrării dezvoltării competențelor emoționale în procesul educațional universitar.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetarea realizată privind consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar a permis *fundamentarea teoretico-metodologică și validarea experimentală a unui demers de intervenție educațională* orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale și optimizarea funcționării universitare a studenților.

Cercetarea a evidențiat faptul că afectivitatea negativă reprezintă o problemă actuală și relevantă în contextul învățământului superior contemporan, influențând echilibrul emoțional, adaptarea academică, integrarea relațională și starea de bine a studenților.

1. Prin analiza literaturii de specialitate s-a determinat *caracterul complex și multidimensional al consilierii educaționale a studenților*, în special rolul acesteia în prevenirea dificultăților afective și susținerea dezvoltării personale și profesionale. Au fost determinate *fundamentele psihopedagogice ale consilierii educaționale, dimensiunile și funcțiile acesteia*, dar și *principalele orientări teoretice privind dezvoltarea competenței emoționale și prevenirea afectivității negative în mediul universitar*. Totodată, s-a demonstrat că prevenirea afectivității negative necesită o abordare integrativă, bazată pe valorificarea strategiilor de dezvoltare emoțională, autoreglare și adaptare academică și relațională (Capitolul 1, 1.1, 1.2, 1.3).

2. S-a argumentat *importanța competențelor emoționale ca resursă psihopedagogică esențială în prevenirea afectivității negative și susținerea funcționării universitare eficiente*. Analiza dimensiunilor competențelor emoționale a stabilit existența unor dificultăți la nivel intrapersonal, în ceea ce privește identificarea, înțelegerea și reglarea propriilor emoții. Astfel, s-a confirmat că dezvoltarea competențelor emoționale favorizează optimizarea adaptării academice și relaționale, precum și consolidarea stării de bine a studenților (Capitolul 2, 2.1, 2.2).

3. S-a *fundamentat conceptual și metodologic relațiile dintre afectivitatea negativă, competențele emoționale și funcționarea universitară a studenților*. S-a stabilit că *nivelurile ridicate ale afectivității negative se asociază cu diminuarea competențelor emoționale, a stării de bine, a adaptării academice și relaționale*, confirmând importanța dezvoltării resurselor emoționale în prevenirea dificultăților de integrare și adaptare universitară (Capitolul 3, 3.2, 3.4).

4. S-a demonstrat, prin rezultatele experimentului de constatare, *existența unor manifestări semnificative ale afectivității negative în rândul studenților investigați*, cele mai accentuate fiind *nervozitatea și disconfortul afectiv, oboseala asociată simptomelor somatice și dificultățile de gestionare a stresului academic*. S-a evidențiat predominanța nivelurilor moderate și ridicate ale acestor manifestări, confirmând existența unor vulnerabilități afective care influențează echilibrul emoțional și adaptarea universitară a studenților. De asemenea, s-a stabilit că nivelurile ridicate ale afectivității negative se asociază cu diminuarea competențelor emoționale, a stării de bine și a

adaptării academice și relaționale (Capitolul 3, 3.2).

5. S-a argumentat că studiul experimental *a creat oportunități privind prevenirea afectivității negative în mediul universitar, oferind o viziune procesual-formativă asupra particularităților afective ale studenților, dar și asupra relației dintre competențele emoționale și funcționarea universitară. Valorificarea Modelului teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar s-a realizat prin intermediul Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, care a integrat fundamentele teoretico-metodologice necesare realizării demersului experimental și optimizării dezvoltării emoționale, adaptării academice și relaționale (Capitolul 2, 2.3 și Capitolul 3, 3.3).*

6. S-a rezumat că *implementarea Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, a favorizat dezvoltarea și activarea unor mecanisme importante ale dezvoltării emoționale și psihoeducaționale ale studenților. Cele mai semnificative transformări s-au constatat la nivelul autoreglării emoționale, al competențelor relaționale și al stării de bine, prin dezvoltarea autocunoașterii, consolidarea echilibrului emoțional și optimizarea adaptării academice și relaționale (Capitolul 3, 3.3, 3.4).*

7. *Prin experimentul pedagogic s-au produs schimbări pozitive semnificative la nivelul variabilelor investigate, iar diferențele statistice semnificative privind afectivitatea negativă, competențele emoționale, starea de bine, adaptarea academică și adaptarea relațională au confirmat eficiența intervenției și veridicitatea rezultatelor obținute. Totodată, s-a demonstrat că dezvoltarea competențelor emoționale și valorificarea strategiilor de consiliere educațională contribuie la diminuarea manifestărilor afectivității negative și la optimizarea funcționării universitare a studenților. De asemenea, s-a evidențiat faptul că integrarea activităților de consiliere educațională și dezvoltare emoțională în mediul universitar reprezintă o condiție importantă pentru susținerea echilibrului emoțional, a adaptării academice și relaționale și a stării de bine a studenților (Capitolul 3, 3.3, 3.4).*

Astfel, rezultatele cercetării au confirmat ***soluționarea problemei științifice*** importante, care se exprimă în *fundamentarea teoretică și praxiologică a consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, concretizată prin elaborarea Modelului teoretic al consilierii educaționale a studenților și implementarea Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative, orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților. Acest fapt a condus la *identificarea relațiilor dintre afectivitatea negativă, competențele emoționale și**

funcționarea universitară, dar și la validarea eficienței strategiilor formative și psihoeducaționale utilizate în prevenirea dificultăților afective și susținerea stării de bine a studenților.

Prin caracterul său teoretico-aplicativ, cercetarea aduce *contribuții relevante în domeniul științelor educației, consilierii educaționale universitare, oferind repere conceptuale, metodologice și praxiologice pentru elaborarea și implementarea unor programe de prevenire a afectivității negative și dezvoltare a competențelor emoționale ale studenților*. Rezultatele obținute confirmă necesitatea abordării integrate a dimensiunilor afective, educaționale și relaționale în procesul de formare universitară și evidențiază importanța consilierii educaționale în susținerea dezvoltării armonioase și eficiente a studenților în mediul universitar.

Pornind de la concluziile cercetării și de la rezultatele obținute în cadrul experimentului pedagogic, pot fi formulate următoarele **recomandări**:

- integrarea sistematică a activităților de consiliere educațională și dezvoltare emoțională în cadrul procesului didactic universitar, în vederea susținerii adaptării academice și relaționale;

- implementarea unor programe instituționale de prevenire a afectivității negative și diversificarea serviciilor de suport psihoeducațional și consiliere universitară, în vederea identificării și intervenției timpurii asupra dificultăților emoționale și de adaptare ale studenților;

- organizarea unor programe de formare continuă pentru cadrele didactice universitare, orientate spre dezvoltarea competențelor de comunicare, suport emoțional și gestionare a dificultăților psihoeducaționale ale studenților;

- adaptarea activităților de consiliere educațională la particularitățile diferitelor categorii de studenți, în funcție de statutul ocupațional, traseul educațional anterior și vulnerabilitățile emoționale identificate;

- promovarea unui climat universitar suportiv și incluziv, bazat pe relații pozitive, comunicare eficientă și susținerea dezvoltării personale și profesionale a studenților.

Sugestii pentru cercetările de perspectivă:

- continuarea cercetărilor privind afectivitatea negativă și competența emoțională în mediul universitar, prin extinderea investigațiilor asupra altor variabile psihoeducaționale și categorii de beneficiari ai învățământului superior.

- investigarea eficienței strategiilor digitale și a platformelor online de consiliere educațională în prevenirea afectivității negative și susținerea echilibrului emoțional al studenților

- realizarea unor cercetări longitudinale privind evoluția competenței emoționale și a stării de bine a studenților pe parcursul formării universitare.

BIBLIOGRAFIE

În limba română:

1. ALMĂȘAN, B., TOMȘA, G. *Consiliere educațională, consiliere și orientare pentru carieră și consultanță școlară*. București: Ed. Universitară, 2021. 274 p. ISBN 978-606-28-1267-6.
2. ANTOCI, D., BOROZAN, M. *Axiologia educației*. Manual universitar. Costești: Ed. Ars Libri, 2023. 364 p. ISBN 978-606-36-2430-8.
3. BARBAROȘ, T. *Repere psihopedagogice privind consilierea școlară și profesională a studenților*. Teză de doctor în pedagogie. Chișinău: IȘE, 2014. 164 p.
4. BĂBAN, A. (coord) *Consiliere educațională*. Ghid metodologic pentru orele de diriginție și consiliere. Cluj-Napoca: ASCR, 2021. 308 p. ISBN 978-606-8244-29-7.
5. BEȚIVU, A. *Formarea stilului existențial al adolescenților în contextul crizei valorilor*. Teza de doctor în științe ale educației. Chișinău, 2021. Disponibil: http://www.cnaa.md/files/theses/2021/57052/aurelia_betivu_thesis.pdf.
6. BORȘ M. *Consilierea educațională a elevilor și studenților: abordări actuale*. Chișinău: Ed. USM, 2020. 296 p. ISBN 978-997-5933-92-6.
7. BRADBERRY, T., GREAVIS, G. *Inteligența emoțională 2.0: Strategii esențiale pentru succesul personal și profesional*. București: Ed. Litera. 2019. ISBN 978-606-33-3471-9.
8. CARABET, N. *Consiliere educațională: Suport de curs*. Chișinău: Tip. UPS „I. Creangă”, 2016. 108 p. ISBN 978-9975-46-272-3.
9. CERGHIT, I., ș.a. *Prelegeri pedagogice*. Iași: Ed. Polirom, 2001. 232 p. ISBN 973683798X
10. CHIRILĂ, L. *Psihologia consilierii educaționale*. Iași: Ed. Polirom, 2016. 320 p. ISBN 978-973-46-5837-8.
11. CLEGG, B. *Dezvoltarea personală*. Iași: Ed. Polirom, 2003. 320 p. ISBN 973-681-318-5
12. COJOCARU-BOROZAN, M. *Teoria culturii emoționale*. Chișinău: Tip. UPS „I. Creangă”, 2010. 239 p. ISBN 978-9975-46-066-8.
13. COJOCARU-BOROZAN, M. *Metodologia cercetării culturii emoționale*. Chișinău: Tip. UPS „I. Creangă”, 2012. 208 p. ISBN 978-9975-46-119-1.
14. CREȚU, C. *Psihopedagogia succesului*. Iași: Ed. Polirom, 1997. 229 p. ISBN: 973-683-0101.
15. CRISTEA, S. *Studii de pedagogie generală*. București: EDP, 2009. 308 p. ISBN 978-973-30-2450-7.
16. CRISTEA, S. *Fundamentele pedagogiei*. Iași: Ed. Polirom, 2010. 400 p. ISBN 978-973-46-1562-9.
17. CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Iași: Ed. Polirom, 2014. 536 p. ISBN 973-973-46-4041-6.

18. CUZNEȚOV, L. *Filosofia și axiologia educației*. Chișinău: Tip. UPS „I. Creangă”, 2017. 121 p. ISBN 978-9975-46-322-5.
19. DUMITRU, I. Al. *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*. Iași: Ed. Polirom, 2008. 332 p. ISBN 978-973-46-0869-0.
20. DUMITRIU-TIRON, E. *Consiliere educațională*. Iași: Institutul European, 2005. 267 p. ISBN 973-611-336-1.
21. GOLEMAN, D. *Inteligența emoțională, cheia succesului în viață*. București: Ed. Allfa, 2004. 376 p. ISBN 973-8457-62-9.
22. GOLEMAN, D. *Inteligența emoțională*. București: Ed. Curtea Veche Publishing, 2008. 430 p. ISBN 978-973-669-520-9.
23. JOIȚA, E. *Metodologia educației. Schimbări de paradigme*. Iași: Ed. Institutul European, 2010. 288 p. ISBN 978-973-611-661-2.
24. LAZARUS, R. *Emoții și adaptare. O abordare cognitivă a proceselor afective*. București: Ed. Trei. 2011. 688 p. ISBN 978-973-70-7540-6.
25. LISIEVICI, P. *Teoria și practica în consilierea psihologică*. București: Ed. Fundației România de mâine, 2003. 136 p. ISBN: 973-582-739-5.
26. MICLEUSANU, Z., CUZNETOV L. *Bazele consilierii. Ghid metodologic*. Chișinău: Ed. Primex-Com SRL, 2015. 128 p. ISBN: 978-9975-110-24-2.
27. MORARU, M. *Consiliere psihopedagogică și orientare școlară și profesională*. Constanța: Ed. Muntenia, 2004. 181 p. ISBN 973-692-053-4.
28. NELSON-JONES, R. *Manual de consiliere. Învață ce să spui ca să ajuți!* București: Trei, 2014. 312 p. ISBN 978-973-707- 998-5.
29. PALADI, O. *Conștiința de sine și sistemul de valori ale adolescentului*. Chișinău: Tip. Print-Caro, 2013. 223 p. ISBN 978-9975-48-061-1.
30. PASCARU-GONCEAR, V. *Consilierea psihopedagogică. Suport de curs*. Chișinău: Ed. USM, 2024. 118 p. ISBN 978-9975-62-680-4.
31. PAȘCA, M-D. *Consilierea psihologică în mediul universitar*. Târgu Mureș: Ed. Ardealul/University Press, 2007. Disponibil: <http://dspace.umftgm.ro/jspui/bitstream/123456789/2135/1/Consilierea%20psihologic%C4%83%20C3%AEEn%20mediul%20>
32. PUZUR, E. *Adaptarea psihosocială a studenților anului I din instituțiile de învățământ superior*. Teză de doctor în psihologie. Chișinău, 2016. CZU: 316.6: 378 (043.3) Disponibil: <http://www.cnaa.md/thesis/23989/>
33. ROGERS, C. *A deveni o persoană. Perspectiva unui terapeut*. București: Ed. Trei, 2008. 560 p. ISBN: 978-973-707-916-9.

34. RUNCAN, P. L. *Consiliere și dezvoltare personală*. Timișoara: Ed. Eurostampa, 2010. 156 p. ISBN 978-973-633-574-7.
35. RUSU, E. *Formarea inteligenței emoționale a studenților pedagogi*. Chișinău: Tipografia „Garamond-Studio”, 2015, 218 p., ISBN 978-9975-115-61-2.
36. ȘOITU, L. (coord.) *Dimensiuni ale consilierii educaționale*. Iași: Ed. Institutul European, 2014. 352 p. ISBN 978-606-24-0064-4.
37. TOMȘA, G. *Tratat de consiliere școlară*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2022. 352 p. ISBN 978-606-31-1785-5.
38. ȚĂRNĂ, E. *Adaptarea studentului în mediul universitar*. Chișinău: UPS „I. Creangă”, 2013, 193 p. ISBN 978-9975-46-158-0.
39. VINȚANU, N. *Educația universitară*. București: Ed. Aramis Print, 2001. 272 p. ISBN 973-8066-82-4.
40. ZLATE, M.; NEGOVAN V. (coord.) *Strategii de adaptare a studenților la mediul universitar*. București: Ed. Universitară, 2006. 192 p. ISBN: 978-973-749-058-2.

În limba engleză

41. BANDURA, A. *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman, 1997. 604 p. ISBN-10: 0716728508.
42. EGAN, G. *The skilled helper: a problem-management and opportunity-development approach to helping*. 7th ed. Pacific Grove, Calif.: Brooks/Cole Publishing, 2002. 404 p. ISBN 9780534367312.
43. JONES, A. *Counselling adolescents at school and after*. 2nd ed. London: Kogan Page, 1984. 280 p. ISBN-10: 0850387590.
44. ROGERS, C. R. *A theory of therapy, personality and interpersonal relationships, as developed in the client-centred framework*. In: KOCH, S. (ed.) *Psychology: A Study of Science*, vol. 3. New York: McGraw-Hill, 1959, p. 184–256. <https://chester-counselling.co.uk/wp-content/uploads/2018/08/rogers-1959.pdf>

Documente normative

45. Strategia Sectorială de Dezvoltare „Educația – 2030” Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_strategie_program_de_implementare_educatia_2030.pdf

LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI

1. **FRUJINĂ, I. G.** *Adolescent's attitude towards the counseling.* În: Proceedings of the International Multidisciplinary Scientific Conference on the Dialogue between Sciences & Arts, Religion & Education (MCDSARE), vol. 4, 2020, pp. 231–236. ISSN 2601-8403. DOI: 10.26520/mcdsare.2020.4.231-236.
2. **FRUJINĂ, I. G.** *Recerînța consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.* În: Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice: Psihopedagogie și management educațional, 27–28 februarie 2021, Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2021, vol. 5, pp. 16–19. ISBN 978-9975-76-318-9.
3. **FRUJINĂ, I. G.** *Abordarea conceptelor și orientărilor științifice privind consilierea educațională a studenților în mediul universitar.* In: Materialele conferinței științifice studențești cu participare internațională. Ediția LXX-A, 28 aprilie 2021 Chișinău, Vol. II. Chișinău: Tip. UST. pp. 106-111. ISBN 978-9975-76-337-0.
4. **FRUJINĂ, I. G.** *Oportunitatea consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.* În: Dialog intercultural polono-moldovenesc. Materialele Congresului științific internațional Moldo-Polono-Român „Educație–Politici–Societate”, 14–15 mai 2021, Chișinău–Cracovia. Chișinău: Tip. UST, 2021. pp. 97–101. ISBN 978-9975-76-207-6.
5. **FRUJINĂ, I. G., RUSU, E.** *Relevanța consilierii psihopedagogice în activitatea educativă.* În: Cercetarea și inovarea educației din perspectiva exigențelor actuale ale pieței muncii. Materialele Conferinței științifico-practice cu participare internațională, 30-31 octombrie 2021, Chișinău, Vol. 2. Chișinău: Tip. UST, 2021. pp. 30–33. ISBN 978-9975-76-368-4.
6. **FRUJINĂ, I. G., RUSU, E.** *Rolul și specificul consilierii educaționale în mediul universitar.* În: Cercetarea pedagogică: exigențe contemporane și perspective de dezvoltare. Materialele Conferinței științifice internaționale, ediția a I-a, 3-4 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023. p. 74–80. ISBN 978-9975-46-867-1.
7. **FRUJINĂ, I. G., RUSU, E.** *Cercetarea pedagogică – demers strategic în formarea profesională a cadrelor didactice.* În: Cercetarea pedagogică: exigențe contemporane și perspective de dezvoltare. Materialele Conferinței științifice internaționale, ediția a II-a, 8–9 noiembrie 2024, Chișinău. Chișinău: CEP UPS „I. Creangă”, 2024. pp. 136–139. ISBN 978-9975-48-197-7.
8. **FRUJINĂ, I. G.** *Psycho-pedagogical fundamentals regarding educational counseling of students in the university environment.* În: Logos Universality Mentality Education Novelty:

Philosophy & Humanistic Sciences, revistă indexată BDI (ERIH PLUS), nr. 1 (12), 2025, p. 82–102. DOI: <https://doi.org/10.18662/lumenphs/12.1/85>.

9. **FRUJINĂ, I. G.** *Consilierea educațională a studenților: paradigme și practici pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.* În: Acta et Commentationes. Științe ale Educației. Revistă științifică, categoria C. Nr. 2 (40), 2025. p. 181–193. ISSN 1857-0623, E-ISSN 2587-3636.
10. **FRUJINĂ, I. G., RUSU, E.** *Prevenirea afectivității negative în rândul studenților prin consiliere educațională.* În: Cercetarea pedagogică: exigențe contemporane și perspective de dezvoltare. Materialele Conferinței științifice internaționale, ediția a 3-a, 10-11 octombrie 2025. Chișinău: CEP UPSC, 2025, pp. 134-140, ISBN 978-9975-48-322-3 (PDF)
11. **FRUJINĂ, I. G.** *Cadrul pedagogic al consilierii educaționale pentru studenți, în scopul prevenirii afectivității negative în mediul universitar.* În: Univers Pedagogic. Revistă Științifică de Pedagogie și Psihologie, categoria C. Nr. 1 (89), 2026. p. 93-99. ISSN 1811-5470, E-ISSN 1857-4521
12. **FRUJINĂ, I. G.** *Valențele consilierii educaționale în mediul universitar.* În: Acta et Commentationes. Științe ale Educației. Revistă științifică, categoria C. Nr. 1 (43), 2026. p. 159–168. ISSN 1857-0623, E-ISSN 2587-3636.

ADNOTARE
FRUJINĂ Ioana-Georgiana
Consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative
în mediul universitar
Teză de doctor în științe ale educației, Chișinău, 2026

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 227 surse, adnotare (română, engleză), lista abrevierilor, 150 pagini text de bază, 17 de tabele, 20 figuri, 27 anexe.

Publicații la tema tezei: 12 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: consiliere educațională, studenți, mediul universitar, afectivitate negativă, competențe emoționale, adaptare academică, adaptare relațională.

Domeniul de studiu: Teoria generală a educației.

Scopul cercetării constă în determinarea și valorificarea reperelor conceptuale și praxiologice ale consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.

Obiectivele cercetării: identificarea reperelor conceptuale privind consilierea educațională a studenților; stabilirea fundamentelor epistemologice ale consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative; determinarea problematicii și relevanței consilierii educaționale în prevenirea afectivității negative în mediul universitar; elaborarea Modelului teoretic al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; proiectarea și implementarea Programului de consiliere educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; generalizarea și sistematizarea rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și recomandărilor privind consilierea educațională a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării constau în: actualizarea și dezvoltarea cadrului conceptual al consilierii educaționale a studenților în mediul universitar; identificarea factorilor generatori ai afectivității negative la studenți; elaborarea Modelului teoretic al consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; proiectarea și validarea experimentală a Programului de consiliere educațională orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Rezultate obținute ce contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante în cercetare se referă la: repere teoretice și metodologice ale consilierii educaționale pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar; Modelul teoretic; Programul de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar. Implementarea experimentală a Programului a demonstrat eficiența consilierii educaționale în prevenirea și diminuarea manifestărilor afectivității negative, creșterea stării de bine și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților.

Semnificația teoretică a cercetării rezidă în: dezvoltarea cadrului conceptual al consilierii educaționale a studenților pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, prin identificarea abordărilor psihopedagogice, axiologice și emoționale ale dezvoltării personalității studentului. Cercetarea contribuie la determinarea raportului dintre consilierea educațională, competențele emoționale, autoreglarea afectivă, adaptarea academică și relațională, precum și la conceptualizarea Modelului teoretic al consilierii educaționale orientat spre prevenirea afectivității negative. Rezultatele cercetării extind reperele teoretico-metodologice privind valorificarea consilierii educaționale în învățământul superior, contribuind la dezvoltarea teoriei și practicii consilierii educaționale universitare.

Valoarea aplicativă a cercetării se exprimă prin: elaborarea și validarea experimentală a Programului de consiliere educațională pentru prevenirea afectivității negative în mediul universitar, orientat spre dezvoltarea competențelor emoționale, autoreglarea afectivă și optimizarea adaptării academice și relaționale a studenților. Rezultatele cercetării pot fi valorificate în activitatea serviciilor de consiliere educațională și în elaborarea strategiilor instituționale de susținere a stării de bine și a echilibrului emoțional al studenților.

Implementarea rezultatelor științifice a fost realizată prin prezentarea și valorificarea rezultatelor cercetării în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, și validate experimental în cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București, Centrul universitar Pitești.

ANNOTATION
FRUJINĂ Ioana-Georgiana
Educational Counselling of Students for the Prevention of Negative Affectivity
in the University Environment
Doctoral thesis in Educational Sciences, Chişinău, 2026

Structure of the thesis: introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, bibliography consisting of 227 sources, annotation Romanian and English, list of abbreviations, 150 pages of main text, 17 tables, 20 figures, 27 appendices.

Publications on the thesis topic: 12 scientific papers.

Keywords: educational counselling, students, university environment, negative affectivity, emotional competences, academic adaptation, relational adaptation.

Field of study: General Theory of Education.

The aim of the research consists in determining and valorising the conceptual and praxiological benchmarks of students' educational counselling for the prevention of negative affectivity in the university environment.

The research objectives: identifying the conceptual benchmarks of students' educational counselling; establishing the epistemological foundations of educational counselling for preventing negative affectivity; determining the relevance of educational counselling in preventing negative affectivity in the university environment; developing the Theoretical Model and implementing the Educational Counselling Programme for this purpose; systematising the research results and formulating conclusions and recommendations regarding students' educational counselling for the prevention of negative affectivity in the university environment.

The scientific novelty and originality of the research consist in: updating and developing the conceptual framework of students' educational counselling in the university environment; identifying the factors generating negative affectivity in students; developing the Theoretical Model of educational counselling for the prevention of negative affectivity in the university environment; designing and experimentally validating the Educational Counselling Programme oriented towards developing emotional competences and optimising students' academic and relational adaptation.

The results obtained, which contribute to solving an important scientific research problem, refer to: theoretical and methodological benchmarks of educational counselling for the prevention of negative affectivity in the university environment; the Theoretical Model; and the Educational Counselling Programme for the prevention of negative affectivity in the university environment. The experimental implementation of the Programme demonstrated the effectiveness of educational counselling in preventing and reducing manifestations of negative affectivity, increasing well-being and optimising students' academic and relational adaptation.

The theoretical significance of the research lies in: the development of the conceptual framework of students' educational counselling for the prevention of negative affectivity in the university environment, through the identification of psycho-pedagogical, axiological and emotional approaches to the development of the student's personality. The research contributes to determining the relationship between educational counselling, emotional competences, affective self-regulation, academic and relational adaptation, as well as to the conceptualisation of the Theoretical Model of educational counselling oriented towards the prevention of negative affectivity. The research results extend the theoretical-methodological benchmarks regarding the valorisation of educational counselling in higher education, contributing to the development of the theory and practice of university educational counselling.

The applicative value of the research is expressed through: the development and experimental validation of the Educational Counselling Programme for the prevention of negative affectivity in the university environment, oriented towards developing emotional competences, affective self-regulation and optimising students' academic and relational adaptation. The research results may be valorised in the activity of educational counselling services and in the development of institutional strategies aimed at supporting students' well-being and emotional balance.

The implementation of the scientific results was carried out through the presentation and valorisation of the research results within national and international scientific events, and was experimentally validated at the National University of Science and Technology POLITEHNICA Bucharest, Piteşti University Centre.

FRUJINĂ Ioana-Georgiana

**CONSILIEREA EDUCAȚIONALĂ A STUDENȚILOR PENTRU PREVENIREA
AFECTIVITĂȚII NEGATIVE ÎN MEDIUL UNIVERSITAR**

Specialitatea 531.01 - Teoria generală a educației

Rezumatul tezei de doctor în științe ale educației

Aprobat spre tipar: 00.00.2026
Hârtie ofset. Tipar ofset.
Coli de tipar: 2,0

Formatul hârtiei 60x84 1/16
Tiraj 25 ex.
Comanda nr. 00

Rezumatul a fost tipărit la Tipografia „Pulsul Pieței”, din Chișinău, str. Gh. Iablocikin, 5